ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 513

# ARCHEOLOGIENOTA
# Vliegtuiglaan, Gent (Oost-Vlaanderen)

## Programma van Maatregelen

VAN DAMME LAURENS

**Colofon**


| | |
|---|---|
| Uitgever | ADEDE bv |
| Jaar van uitgave | 2021 |
| Plaats van uitgave | Gent |
| Redactie | Janssens David |
| ISSN | 2033-6810 |


*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv aanvaardt geen asprakelijkheid voor eventuele fouten voortvloeiend uit diens adviezen.*

## Inhoudsopgave

1 Gemotiveerd advies ..... - 4 -
2 Programma van maatregelen ..... - 6 -

# 1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

Het plangebied ligt op een gemiddelde hoogte van 8m TAW op relatief vlak terrein met uitlopers van de Rietgracht op ongeveer 40m ten noorden en 70m ten zuidoosten van het terrein. Het volledige gebied staat gekarteerd als kunstmatig bodemtype OB, wat verwijst naar een situatie waarbij het originele bodemprofiel mogelijk door ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd werd.
De CAI-locaties in de omgeving helpen om een verwachting te bepalen naar mogelijke archaeologica op het plangebied. De CAI indicatoren binnen een straal van 1km zijn talrijk en wijzen op een vrijwel doorlopende menselijke aanwezigheid vanaf de steentijden (het Laat-Paleolithicum) tot zeker de vroege middeleeuwen (Merovingische periode). Op basis van de cartografische bronnen beschikbaar vanaf de 16e eeuw kan vastgesteld worden dat het gebied vervolgens aan de rand lag van het overstromingsgebied van de Leie, dat gecontroleerd werd door sluizen. Het gebied zou hier volgens de verschillende historische kaarten zich nog net binnen bevonden hebben en ook op latere historische kaarten worden enkele waterplassen aangeduid, voornamelijk op het noordelijk gedeelte van het terrein. Vanaf de 20$^{ste}$ eeuw ontwikkelde het gebied zich als havengebied en vestigde zich een katoenspinnerij op een naburig gelegen perceel. Op de luchtfoto van 1971 treffen we op het noordelijk gedeelte van het plangebied de gebouwen aan die ook momenteel nog op het terrein te vinden zijn. Ook wat de westelijke strook betreft, is er verharding te zien. Aan de noordoostkant van het plangebied hebben volgens deze luchtfoto en de opname van 1990 eveneens gebouwen gestaan, maar deze werden in een latere periode (rond 2014) reeds gesloopt.
Aanvankelijk kunnen we op basis van onder meer de CAI-indicatoren in de omgeving voor de verwachting van archeologische sporen het volgende stellen:
Voor de steentijden tot en met de vroege middeleeuwen zouden we, gezien de veelheid aan sporen en vondsten in een straal van minder dan 500m tot het plangebied, een hoge verwachting stellen voor het plangebied. Voor de periode van de nieuwe tijden zouden we op basis van de informatie uit het historisch kaartenmateriaal eerder een lage verwachting naar voor brengen gezien het ontbreken van enige duidingen van gebouwen, structuren, exploitatie op de historische kaarten.
Vanaf de nieuwste tijden kunnen we gezien de ontwikkeling van de omgeving voor haven en industrie een hoge verwachting stellen.

Restanten uit de Tweede Wereldoorlog kunnen zich vertalen door de aanwezigheid van mogelijks niet gesprongen explosieven binnen het onderzoeksgebied.

Het terrein heeft op basis van de verzamelde informatie oorspronkelijk een zeker archeologisch potentieel gezien de reeds rijke kennis van de omgeving, maar er moet met meerdere factoren rekening worden gehouden om de verwachting bij te stellen. Gezien de ligging van het plangebied in een overstromingsgebied van de Leie vanaf de 16e eeuw, zijn de bewaringscondities voor eventueel oudere periodes eerder negatief. De gegevens verzameld uit het digitaal hoogtemodel lijken uit te wijzen dat bij de ontwikkeling van het havengebied ook het terrein van het plangebied in het verleden opgehoogd werd. Uit de luchtfoto's bleek dat in de zone waar de nieuwe handelsruimte zal worden ingebed reeds verschillende gebouwen hebben gestaan met omliggende verharding, deze ingrepen hebben vermoedelijk eveneens voor bodemverstoring gezorgd. Bovendien wees een bodemstudie van TAUW uit dat de bodem tot op een meter diepte onder het huidige maaiveld verstoord is door puin. De geplande werken zullen zich tot een diepte van ca. 80cm manifesteren. Al deze elementen samen genomen, wordt het potentieel op archeologische kenniswinst bij eventueel vervolgonderzoek op het plangebied hierdoor heel laag ingeschat. Hetzelfde geldt voor de westelijke, losstaande strook. Het DHM heeft aangetoond dat ook deze strook binnen het opgehoogd gebied gelegen is. Net zoals het grotere deel van het projectgebied bevond deze strook zich in een overstromingsgebied van de Leie, dit vanaf de 16e eeuw. Ook hier zijn dus de bewaringscondities voor oudere periodes eerder negatief. Daarnaast hebben de luchtfoto's aangetoond dat de strook reeds lange tijd verhard is, met een mogelijke verstoring van de bodem tot gevolg. Neem hierbij dat de geplande werken slechts een beperkte impact hebben op de bodem: een deel van de verharding wordt louter vervangen door grasdallen op slechts 30cm diepte. De geplande werken ter hoogte van de losstaande strook zullen dus nergens dieper gaan dan de reeds bestaande verstoringen.

ADEDE adviseert hierbij een vrijgave van de terreinen voor de geplande ontwikkeling.

# 2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor)onderzoek. Volgens artikel “§5.2 van de Code van Goede Praktijk” is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplecht. Eventuele toevalsvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.